

(27)

ΕΚΠΟΡΗΗ ΚΖ'

~~1867~~ 8 Ιαννίου 1867

Ανδρέα Κ. Θεοδοσίου

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Στήν προηγούμενη συζήτησί μας, Δημήτρη, μιλούσαμε γιά τά ξενοδοχετά της παλαιάς 'Αθήνας καί είπαμε γιά τό πρώτο ξενοδοχετό πού έγινε στήν 'Αθήνα του μονόφθαλμου Ιταλού Κάζαλι καί της μονόφθαλμης βιεννέζας συζύγου του καί γιά τό δεύτερο ξενοδοχετό τῶν δύο γερμανῶν, τοῦ κυρίου καί της κυρίας Χάρτμαν...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗ

Ναί καί είχαμε υποσχεθεῖ νά εξακολουθήσωμε τήν συζήτησι γιά σήμερα. Οἱ βαυαροὶ ἀνωματικοὶ πού είχανε ἀγοράσει μέ ἔρανο τό ἔμπέλι τοῦ Τούρκου - ἐκεῖ ὅπου σήμερα βρίσκεται τό Πολυτεχνεῖο - ἕστερ' ἀπό μερικὰ χρόνια, πούλησαν τό οἰκίπεδο καί τό ξενοδοχετό μεζύ στόν Χάρτμαν καί μέ τὰ χρήματα πού εἰσέπραξαν - πολύ περισσότερα ἀπό τὰ ἑξήντα κέντε τάλληρα πού είχανε δώσει στόν Τούρκο γιά τό ἔρανο ἔμπέλι του, ἀγόρασαν ἕνα οἰκίπεδο στήν ὁδόν 'Ομήρου καί ἔκτισαν στά 1840 τήν Γερμανική Λέσχην " Φιλαδέλφεια " πού ὑπῆρχε ἕως τίς μέρες μας ἀκόμη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ναί, τήν Φιλαδέλφεια. Τήν ἔχω ἀκούσει κι' ἐγώ. Καί τό ξενοδοχετό τοῦ ζεύγους Χάρτμαν τί ἀπέγινε;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Ὅταν πεθάνανε οἱ Χάρτμαν, τό ξενοδοχετό έγινε ἐξοχικό κέντρο : τό Πανσίλυπον, γιατί στό ἀναμεταξύ είχανε γίνει κι' ἄλλα ξενοδοχετά στήν 'Αθήνα καί ἐκεῖνο, εἶχε πάθει νά 'χη πέραςι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Σκέφου, ἡ θέσις τοῦ Πολυτεχνείου νά θεωρηται τότε ἐξοχική τοποθεσία. Νά βέβαια ἀφοῦ ἔχομε περ' ἄλλοτε ὅτι λίγο πιό πέρα, ἡ σημερινή ὁδός Μάρνη, ἦτανε ἕνας ξεροπόταμος, ὁ Κυκλοβόρος, ὅπου ἀπὸ οἱ Ἀθηναῖοι πετούσανε τὰ σκουπίδια τους.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Καί γιά νά πᾶς στό καφενετό τοῦ Χάρτα, στά σημερινὰ καφετεῖα

ἔπρεπε νά διασχίσῃς τὸ ρέμα τῆς ὁδοῦ Σταδίου, περνώντας ἕνα ξύλινο γεφυράκι. Ὅμως πρέπει νά ξέρῃς καὶ σημαντικό Γράγιο. Ἐκεῖνο τὸ ἀμπέλι τοῦ Τούρκου, ποῦ πουλήθηκε γιὰ τριακόσιες εἴκοσι πέντε δραχμές στὰ 1833, μετὰ εἴκοσι πέντε χρόνια ξέρεις πόσο ἔξιζε ; Διακόσιες σαράντα χιλιάδες δραχμές.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί λές βρέ ἀδελφέ ; Τέτοια ραγδαία ἀύξησι πήρε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὴν πληροφορία αὐτὴν τὴν χροστᾶμε σ' ἕναν ἱστορικό τῆς παλιῆς Ἀθήνας, τὸν Ἐπαμεινώνδα Στασινόπουλο. Τὸ ξενοδοχεῖο τὸ πουλήσανε οἱ βαυαροὶ ἀξιωματικοὶ στὸν Χάρτμαν...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ὁ Χάρτμαν πέθανε στὰ 1839. Τὸ ξενοδοχεῖο μένει στὴν χήρα του.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε τὸ ἀγόρασε ὁ στρατηγὸς Λεωνίδας Σβολένσκις, δὲν ξέρομε πόσο καὶ τέλος, στὰ 1858, τὸ ἀγοράζει ἀπὸ τὸν Σβολένσκις ἡ χήρα Ἑλένη Τασίτσα γιὰ νά κτισθῇ τὸ μέγαρο τοῦ Πολυτεχνείου ἐντὶ διακοσίων τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμῶν.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στὸ ἀναμεταξύ θά εἶχανε γίνεи καὶ ἄλλα ξενοδοχεῖα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέσσερα ξενοδοχεῖα ἀρκετὰ εὐπαρουσίαστα μάλιστα. Τὸ βασιλικὸ τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Γαλλίας, στὴν ὁδὸν Σταδίου καὶ τὰ δύο, τὸ ξενοδοχεῖον Μόναχου, νομίζω στὴν ὁδὸν Αἰόλου καὶ ἕνα ἄλλο μὲ τὸ ὄνομα τοῦ φραντσέζου ἰδιοκτητῆ του, ξενοδοχεῖον Μερυνό.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀπὸ ἐστιατόρια τί γινότανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μαγειρεῖα. Καὶ οἱ πινακίδες τους αὐτὸ ἀναφέρονε : Μαγειρεῖον. Μαρινές μάλιστα : Μαγέρινο. Καὶ ἔμεινε ἱστορικὸ τὸ πάθημα ἐνὸς ἀγράμματου ταβερνιέρη ποῦ θέλησε νά βάλῃ μιὰ ταμπέλλα στὸ μαγαζὶ του μὲ τὴν λέξι : ΒΕΤΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ἢ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ. Τὸ εἶχε ἀνοίξει στὴν πλατεῖα τῶν Ἐξαρχείων, ὅπου ἔμεναν κυρίως φοιτηταί. Μιὰ παρέα φοιτητῶν μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτανε καὶ ὁ Γρηγόριος Βενόπουλος ἐπεισε τὸν ἀγράμματο ἐστιατόρα ὅτι εἶναι λανθασμένη ἡ ἐπιγραφή τοῦ μαγαζιοῦ του. Τοῦ εἶπανε : Ἔδω ἔρχεται ὁ κόσμος καὶ τρώει. Μάλιστα, εἶπε ὁ ἀτυχής. Τότε δὲν εἶναι ἐστιατόριον, ἀλλὰ ἐστιατρώϊον...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πή μου πής ότι άλλαξε τήν πινακίδα του μαγαζιού του...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν τήν άλλαξε ~~Ψ~~χι γιατί δέν έπεισθημε, άλλα γιατί δέν δέχθη κε ο έπιγραφοποιός νά τήν κάνη. Καί του ειπε ο έπιγραφοποιός Ρώτα καί κανένα δάσκαλο, γιατί αυτοί σε κοροϊδεύουνε. 'Ο πανομοίρης λοιπόν συνεκρότησε συμβούλιο από δυό δασκάλους κι' ένα γιατρό, πελάτες του, τούς έθεσε τό θέμα κι' έκεινοι συνέταξαν καί πρακτικό εις τό όποιον " μετά βδελυγμίας κηρίζουν τούς φοιτητάς διότι προσπαθοοσι νά διαστρεβλώσωσι τήν έθνικήν ήμῶν γλώσσαν..... "

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Έτσι λοιπόν μέ τέτοιες φάρσες καί τέτοια έστειλα κυλοοσε άμεριμνα ή ζωή της παληάς 'Αθήνας, μέ λίγη φτώχεια βέβαια, άλλα μέ πολλή διάθεσι καί πολύ αίσθημα. Σου κάνει έντύπωσι ή λέξις αίσθημα Δημήτρη ; Μου 'ρχονται στή σκέφι πάλι οί νυκτερινοί κανταδόροι όταν τραγουδοοσαν : Τά μαθρα σου μάτια... 'Η Κκειά Δενάρδου πού είναι σήμερα μαζί μας, θά μας θυμίση αυτό τό παλιό τραγοοδι.

ΔΕΝΑΡΔΟΥ

(Μέ πιάνο μόνο)

Τά μαθρα σου μάτια πού δίνουν
φλόγες δλο γεμίζτες άγάπη
τήν καρδιά ξεσχίζζουν τήν κάνουν κομμάτια
γλυκειά μελαχροινή

"Ελα 'δω σιμά μου, ν' ακούσης πουλί μου
πόσο δυνατά ή καρδιά μου χτυπάει
κι' ότι λέει πάντα πρός σε ή λαλιά μου
είναι όλα αλήθεια σωστά.

"Ελα τρέξε, σβησε, τήν φλόγα πού ανάβει
μέσ'τά σωθινά μου μέ δυό σου φιλάκια
δός καί στήν καρδιά μου έλαίδας λογάνια
ότι τατρι αυτής θά γενής.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Σήμερα είναι μαζίμας ένας νέος συνθέτης, ο Γεωργος Θεοδοσιάδης πού άσφαλώς κατι θά σκέπτεται νά μας πηγι' αυτό τό τραγοοδι, πριν άκούοομε τήν ένορχήστρωσί του.

ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

Παρατηρῶ μιὰ τεράστια διαφορά τεχνικῆς μεταξύ στίχων καὶ μουσικῆς σ' αὐτό τό τραγούδι καὶ ἐπειδὴ ξέρομε ὅλοι ὅτι δὲν ἔχει πατρότητα, συμπεραίνω ὅτι ἡ μελωδία πρέπει νὰ εἶναι ξένη, ἐνῶ οἱ στίχοι τοῦ τραγουδιοῦ προσαρμόσθηκαν ἐπάνω στήν ξένη μελωδία, ἀπὸ κἄποιον καπότεχνο καὶ ἑδῶ ἑλληνα στιχουργό. Γενικὰ σὰν εἶμα μουσικό θέμα, ἔχει πολλὸν ἰσπανικό χρῶμα καὶ αὐτό δὲν εἶναι ἐκπληκτικό, γιατί ἂν ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ τὰ ταξίδια ἦτανε δύσκολα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, δὲν ἦτανε καθόλου δύσκολα γιὰ τὰ τραγούδια. Μιὰ ξένη ἀρτίστα ποὺ ἐρχότανε στήν Ἀθήνα, ὅσο ἂν ἦτανε ξεπεσμένη καὶ παραβοτσαμισμένη, εἶχε πάντα ἕνα ρεπερτόριο ἀπὸ διάφορα ξένα τραγούδια ποὺ οἱ ἄθηναῖοι, τ' ἐγκαλιάζανε καὶ γιὰ νὰ τὰ πᾶν τραγουδήσουν καὶ αὐτοί, τοὺς προσαρμόζανε στίχους, τῆς κακῆς ὥρας βέβαια, ἀλλὰ στίχους ἑλληνικούς. Ἀκούστε τώρα καὶ τὴν ἐνορχήστρωσὶ μου σ' αὐτό τό τραγούδι : Τὰ μάθρα σου μάτια...

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ Ἡ ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Αὐτό τό τραγούδι, τό λέγανε κυρίως οἱ πανταδῶροι τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης, ἀλλὰ μιὰ καὶ θυμηθήκαμε τοὺς πανταδῶρους, θὰ σοῦ πῶ Δημήτρη μου καὶ ἐγὼ μιὰ εὐθυμῆ ἱστορία, πανταδορίστικη ἱστορία ποὺ ἴσως νὰ τὴν ξέρεις βέβαια, μὰ δὲν θὰ τὴν ξέρουν οἱ περισσότεροι ἀπὸ ὅσους μᾶς ἀκούνε...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιὰ λέγε.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Γιὰ τὸν Μαρκέττι, ἔχεις ἀκούσει τίποτε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Πῶς ὄχι ; Ὁ Μαρκέττι ἦτανε ἕνας μουσικοσυνθέτης τῆς παλιᾶς Ἀθήνας καὶ τραγουδιστῆς. Ἦτανε γυιὸς μιανῆς Ἰταλίδας μαρῆς καὶ λογαριαζότανε γιὰ σπουδαῖος πιανίστας μάϊστα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Μπράβο. Κυρίως πιανίστας. Ἄλλο ὄργανο δὲν ἤξερε. Καὶ κἄποτε βρέθηκε ἐρωτευμένος ὁ Μαρκέττι, ὁ γυιὸς τῆς Ἰταλίδας μαρῆς

μέ μία ωραιότατη άθηναία κόρη, από μεγάλο τζάκι, πού τοῦ ἦτανε αδύνατον νά τήν πλησιάσῃ. Ἐπρεπε ὁμως μέ κθε θυσία νά τῆς ἐκφράσῃ τόν ἔρωτά του, ἔπρεπε νά μάθῃ ἡ ὕμορφη αὐτή κόρη, ἀληθινή καλλονή ὅτι τήν ἀγαποῦσε μέχρι τρέλλας ὁ νεαρός μουσικός Μαρνέττι, ὁ γυιός τῆς ἰταλίδας τῆς μάας. Τό καλύτερο μέσον ἦτανε ἡ παντάδα. Πιά παντάδα κάτω ἀπό τό μπαλιόνι τῆς. Τό σπίτι τῆς βρισκότανε στήν Πλάκα. Ὅμως πανταδόροι περνοῦσαν πολλοί ἀπ' ἐκεῖ καί ὁ Μαρνέττι σκέφτηκε ὅτι θά μπορούσε ἡ παντάδα του νά περάσῃ ἀπερατήρητη. Τί ἔκανε λοιπόν ; Διάλεξε μία νύχτα μέ πανσέληνα, νοίκιασε ἕνα κάρρο καί φόρτωσε στό κάρρο τό πιάνο του καί μία παρέιλα. Ὅταν ζύγωσε στό σπίτι τῆς ἀραίας του, ἔρχισε νά παῖξῃ τήν συννάτα τοῦ Μπετόβεν : Ἐπὶ τό φῶς τῆς σελήνης... Ἦτανε καλός πιανίστας καί καθῶς ἔπαιζε κάτω ἀπό τό μπαλιόνι τῆς, ὄλα τά παράθυρα γύρω γύρω ἀνοίγανε, ὄλες οἱ μπαλιονόπρρτες ἀνοίγανε καί ὄλοι οἱ περίοικοι βγαίνανε μέ τά νυκτινά τους ν' ἀπούσουν Μπετόβεν. Τό τέλος τοῦ πρωτότυπου αὐτοῦ νυκτερινοῦ ρεσιτάλ τό ἐπάλυφαν παταγῶδη χειροπρατήματα... μερινά γαρύφαλλα, μερινά κλαδιά βασιλικοῦ καί μερινά γεράνια πέσανε στό κάρρο ἐνῶ τό πιανοφόρον ὕχημα ἀπομακρυνότανε καί ἡ γειτονιά ἐξαπολουθοῦσε νά χειροπρωτῇ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί, τήν ἡξέρα τήν ἱστορία. Ἦτανε μία ἀπό τίς πιό προσφιλεῖς ἀφηγήσεις τοῦ μακαρίτη Γεωργίου Δροσίνη, τοῦ ποιητοῦ τῆς ἀνδισμένης μυγδαλιῆς. Καί ξέρεις μία λεπτομέρεια Γιάγνο ; Ἡ μητέρα αὐτουνοῦ τοῦ Μαρνέττι, ἡ διπλωματοῦχος μάτα Μαρνέττι, ἰταλίδα τήν καταγωγή, ἦτανε ἡ μαμή πού εἶχε ξεγεννήσει τήν μητέρα τοῦ Δροσίνη καί εἶχε πιάσει πρώτη στά χέρια τῆς τόν μεγάλο ἀργότερα ποιητή.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' ἄλλη μία λεπτομέρεια πού παραλείψαμε. Τήν ἐπομένη τῆς βραδυῆς ἐκεῖνης, ὁ Μαρνέττι ἔλαβε ἕνα γράμμα ἀπό τήν πατέρα τῆς ἀραίας του, ~~ἡ~~ ὁ ὅποιος ἦτανε ἀνώτατος διηαστικός, ἕνα γράμμα ~~ἐκ~~

εύγενέστατο, μέ τό όποτον εύχαριστοσσε τόν πιανίστα διά τήν σπανιωτάτην νυκτερινήν μουσικήν πανδαισίαν, έλλά τοσ συνιστοσσε νά μήν τήν έπαναλάβη διότι θά διέτασσε τήν σύλληψίν του επί διαταράξει της νυκτερινής ήσυχίας της συνοικίας...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντως έν ή άστυνομία κληρονομήσε τούς νυκτερινούς πανταδόρους στήν Πλάκα, ύπήρχαν έλλες συνοικίες στήν παληά 'Αθήνα, όπου οί πανταδόροι τραγουδούσανε μέλλον άνενόχλητοι. Καί μιά άπ' αυτές ήτανε τά 'Εξάρχεια.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τά 'Εξάρχεια ; Σοβαρά ; Νά γιατί ; Καί πρώτα πρώτα γιατί αυτή ή συνοικία λεγότανε 'Εξάρχεια ; Τί σημαίνει 'Εξάρχεια ; Πολλές φορές θέλησα νά σέ ρωτήσω καί πάντα μου άπέδω διέφευγε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όπως τά χαρτετα πήραν τό ύνομά τους άπό τόν κάφτα πού είχε τό περίφημο καφενετο. Σ'αυτήν τήν συνοικία πού λεγότανε τότε Πεάπολις, γιατί ήτανε καινούργια πόλις, μακριά άπό τήν Πλάκα κατοικούσε κοσμάκης μέλλον φτωχός καί έμεναν πολλοί φοιτηταί. Κυρίως φοιτηταί. Κι'όμως σ'αυτήν τήν φτωχογειτονιά νά ποθμε, βρέθηκε ένας έξυπνος μπακάλης καί άνοιξε ένα τεράστιο κατάστημα τροφίμων : ΕΛΑΔΙΝΑ ΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ όπως άναφέρανε τότε στίς πινακίδες τους τά μπακάλια, ένας μπακάλης πού λεγότανε "Εξαρχος. Αύτός ό "Εξαρχος έκανε συναγωνισμό στίς τιμές σέ όλα τά έλλα μπακάλια της 'Αθήνας κι'έρλαπεσ νοικοκυραίους άπό τό Πεταξουργετο νά πηγαίνουνε στήν Πεάπολι για φόνια. Ποσ πώς ; Στοσ "Εξαρχου...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω : Στοσ "Εξαρχου, στοσ "Εξαρχου καί ή ~~σοβαρή~~ πλατετα της Πεαπόλεως, σιγά σιγά ύνομάσθηκε : 'Εξάρχεια

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Από συνήθεια καί κεντημένη ταχύτητα. "Άλλως τε μήν ξεχνάμε ότι τά σπίτια τότε δέν είχανε διεύθυνσι, όπως τήν έννοοσμε σήμερα : δόδος τάδε, αριθμός δεξνα. Κι'έν δέν πιστεύωσ όρίσθε ή διεύθυνσις τοσ περιοδικού Ραρμαγής. Διάβασε :

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γραφετα, έν τῇ ξενοδοχείῳ τῆς Γαλλίας παρὰ τό Σολωνετον.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τρέχα γύρευε. Διάβασε τώρα καί μιὰ ρεκλάμα γιά τήν ἐλλαγή δι-
θύνσεως ἐνός ἐστιατορίου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ ΕΠΙΠΟΔΟΣΧΕΙΟΝ ΤΑ ΠΕΛ ΟΡΙΑ. Ὁ διευθυντής αὐτοῦ κ. Μεχαήλ Ρου-
σος, τό μετέφερεν ἀπό τῶν Καφετείων ἐντικρυτῶ τῆς οἰκίας Ρικάνη
κάτωθεν τῆς οἰκίας Θεολόγη.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τίποτ' ἄλλο. Θά ἔπρεπε λοιπόν ἐντί νά ξέρης δρόμους, νά ξέρης
τήν οἰκίαν Ρικάνη καί τήν οἰκίαν Θεολόγη, γιά νά βρῆς ποῦ με-
τεκόμισε τό μαγαζί του ὁ λαμπρός ἐστιάτορας. Καί θέλεις τώρα
καί τό κλοῦ ; Ὁ Σουρῆς, στήν ἐφημερίδα του τῶν περιλάλητο
Ρ Ε Η Η Ο, δίνει τήν διεύθυνσι τῶν γραφείων του. Διάβασε νά
λῶς ποῦ ἦτανε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἕνα σπῆτι - ρεῖ μέ μιὰ μάντρα
μιὰ μεγάλη οἰκοδομή
καί μιὰ χήρα, δίχως ἔντρα
πού'ταν ἔλλοτε μαμή !
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ὅστερα μου λές γιά τά Ἐξάρχεια ; Χάφτας - Καφετζα, Ἐξαρ-
χος - Ἐξάρχεια... Λοιπόν οἱ πανταδῶροι...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στάσου Δημήτρη γιατί μᾶς πῆρε ὁ κατήφορος. Πά ποῦμε καί κανένο
τραγουδοῖ γιατί ἡ Κλειώ περιμένει... Ἡ παριζιάνικη παντσονέττα
εἶχε ἀρχίσει νά ἐπιβάλλεται στήν Ἀθήνα καί κάποια ἐποχή, ὅλος
ὁ κόσμος τραγουδοῦσε τήν Πινόν - Πινέττα.
- ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μόνο μέ πιάνο) Πινόν - ὅλα σκοτάδι ~~ἔ~~ περιβάλλει
κι' ὅλα κοιμῶνται στοῦ ὕπνου τήν ἐγυάλη
μέ ὕνειρα, μέ χάρδια καί φιλιᾶ
καί τραγουδοῦν τοῦ ἔρωτος γλυκά
Ἐγώ μόνος γυρνῶ τή νύχτ' αὐτή
μακρυά ἔπὸ σέ σάν ἔρημο πουλί
νά φύγωμε μαζύ, ἔλα Πινόν μου
ἢ σκοτεινιά αὐτή μᾶς προστατεύει
ἔλα λοιπόν προτοῦ ἡ Πούλια ἔβγη.

"Ελα Μινόν άγάπη μου χρυσή
^{25. 10. 1915}
 Έλε, θεά μου είσαι σύ
 Έλα λοιπόν, στην άγκαλιά μου πέτα
 Μινόν - Μινέττα.

"Οϊμέ οϊμέ αν ρ' άρνηθης Μινόν
 θα σκοτωθώ γι' αυτόν τόν έρωτά σου
 Μινόν μπροστά σου ?

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί πάλι ο έγαπητός μας θεοδοσιάδης έχει τόν λόγο.

ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ Πάντα δεχόμαστε κθε παριζιάνικη καινοτομία μέ χαρά και έκανο-
 ποίησι, είτε έρχεται σαν γυναικετο φόρεμα, είτε σαν πολύτιμο
 έρωμα, είτε σαν χαριτωμένο τραγουδάκι. Κι' αυτή ή Μινόν Μινέττα
 θα είχε στην έποχή της τήν γοητεία της παριζιάνικης προελεθε-
 ώς της. Πάντως είναι ένα μιá μελωδία πικάντικη και στην ένορ-
 χήστρωσί της, φρόντισα να μην τήν κάνω να χάση τήν πετρίδα της

ΒΚΤΒΑΒΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΡΧΗΣΤΡΑ Η Η Ι Η Ο Η

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αφού άπούσαμε και Παρίσι, ές γυρίσωμε στην παλιά μας τήν
 "Αθήνα. Θαντάζομαι αυτό τό τραγουδί, τήν Μινόν να τραγουδιέ-
 ται από καμμιά σαραβαλιασμένη φραντσέζα στα " Τρία Γαρύφαλα "

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στα Τρία γαρύφαλα ; Τί είναι αυτό πάλι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τα τρία γαρύφαλα ; "Έτσι λεγότανε ένα κέντρο, ζυθοπωλετο έν
 θέλης, νυκτερινό έστιατόριο έν τό προτιμής πού υπήρχε στην
 πλατεία των "Εξαρχείων πριν από τό 1900. Ποιοί συχνάζανε στα
 Τρία γαρύφαλα ; Μήν τό ρωτῆς... "Όλα ήμα τό νταϊλίκι της "Αθή-
 νας, οί κουτσαβάκηδες πού τό "λεγε ή καρδιά τους και ήτανε
 έτοιμοι ν' άντιμετωπίσουν ~~αέροβη~~ καρέιλα, πιάτσο, μπουκάλι,
 αερά μαχαίρι και πιστόλι. Τότε λανσαρίστημε κι' ένας γαλλι-
 σμός στην έλληνική γλώσσα : Τό ταπί - φράγιω, γαλλικά ταπί-
 φράν.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ταπί - φράν ; Καί τί σημαίνει ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν ένοίξης τό λαρούς, θα δῆς : Ταπί-φράν, καρπαρέ καιης φή-
 μης. Τότε λοιπόν πηγαίνανε οί νταηδες της έποχής μέ γυναικες

τέτοιες πού τίς αποκαλούσανε τού ταπί - φράγκου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τί περίεργη εποχή αλήθεια. Σέ μιιά περιορισμένη συνοικία όπως τά 'εξάρχεια, νά υπάρχουν τέτοια καταγώγια, δίπλα σέ ήσυχα κοινοκυρεμένα σπίτια, όπου μένανε φοιτητές πού μελετούσανε γιά νά γίνουν επιστήμονες...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Στήν όδόν Σόλωνος, πίσω από τό πολιτικό Νοσοκομείο, κρατούσε ένα δωμάτιο σάν φοιτητής ό Κωστής Παλαμής, στήν όδόν Ζωοδόχου Πηγής, σ' ένα άλλο δωμάτιο έμενε ό Γεώργιος Δροσίνης στά φοιτητικά του χρόνια. Έκει κοντά κατοικούσε κι ό Σουρής, έκει κι ό Παπούλιας κι ό Σαρίκοιος, εργότερα καθηγηταί του Πανεπιστημίου. Καί πού νά μελετήσουν αυτοί οι άνθρωποι τίς νύχτες όταν οι πανταόροι αρχίζανε νά τραγουδοθν τό περίφημο τραγούδι του κερνυραίου Πικεατέρου : Σου 'πα μή μ' αφήνης... αυτό πού θά μας πη τώρα ή Κλειώ Δενάρδου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

ΔΕΝΑΡΔΟΥ

(Μόνο μέ πιάνο)

Σου 'πα μή μ' αφήνης - μή μακρυνά μου πές
 όταν θά γυρίσης - δέν θά μ' αγαπής.
 Μου 'πες μή σέ μέλλει - γλήγορα θά 'ρθω
 'Ο θεός δέν θέλει - νά σ' άπαρνηθω.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Καί περνοθν οι μέρες καί περνά ό καιρός
 κι 'όλο έλπίζω ό χρόνος νά γενή γιατρός
 γιατί αυτό τό ξέρω κι 'ότι κι 'έν μου ποθν
 μάτια πού δέν βλέπωθαί γλήγορα ξεχνού.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Έπί τέλους κι 'ένα έλληνικό τραγούδι. *κι ηρω ελληνικό τραγούδι*
 'Ο φίλος Θεοδοσιάδης καίτι
 θά 'χω νά μας πη γι' αυτό.

ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

'Ελληνικό βέβαια, μά ό συνθέτης του ό Πικεατέρος είναι κερνυρατός καί είναι πολύ φυσικό ή μουσική του, τόσο στήν μελωδική της γραμμή, όσο καί στήν αρμονική της επεξεργασία νά έχη όποστ κάποια Ιταλική επίδρασι. Όπως δήποτε είναι ένα από τά άραιότερα παληά τραγούδια κι 'έχει τό προνόμιο νά 'χω στίχους αίσθηματιικούς καί λογικούς. 'Η ένορχήστρωσί του μέ έπησχόλησε μέ ιδιαίτερη συγκίνηση καί αγάπη.

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ Η ΕΠΟΡΧΗΣΤΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξέρεις Γιάννο τί έχομε παραλείπει νά ποῦμε γιά τά πρώτα χρόνια τῆς Ἀθήνας ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀσφαλῶς πολλά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά βέβαια, μά γιά τά πρώτα πρώτα χρόνια, όταν ἔγινε πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου ἡ Ἀθήνα, δηλαδή όταν ἡ πρωτεύουσα μεταφέρθηκε ἀπό τό Ναύπλιο στήν Ἀθήνα, δέν εἶπαμε ὅτι δέν ὑπῆρχε καθόλου, μά καθόλου φωτισμός στούς δρόμους.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κἄτι ἔχω διαβάσει σχετικῶς. Οἱ πᾶντοιμοί τῆς νέας πρωτεύουσας πυρλοφορούσανε τήν νύχτα μέ φανάρια στό χέρι. Λαδοφάναρα φυσικά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα, λαδοφάναρα. Τό χαρακτηριστικό εἶναι, ὅπως ἀναφέρει ὁ ἱστορικός τῆς παλαιᾶς Ἀθήνας ~~Ἰωάννης~~ Στασινόπουλος ὅτι οἱ συνηθισμένοι ἄστοί κρατοῦσαν ἕνα φανάρι, οἱ πλούσιοι δύο φανάρια, οἱ ἐνότεροι κρατικοί ὑπάλληλοι τρία φανάρια καί οἱ πρέσβεις τῶν ξένων κρατῶν εἶχανε ἀπολουθία μέ τέσσερα φανάρια.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καλό αὐτό τό σύστημα. Ἔτσι, τήν νύχτα όταν ἔβλεπες κάποιον νά ἔρχεται ἀπό ἀπέναντι, ἐμάντευες τί ἄνθρωπος εἶναι. Ἀλλά γιά τόν φωτισμό τῆς Ἀθήνας καί τά ἱστορικά, ἐργότερα τόξα τοῦ γκαζιοῦ, θά μιλήσωμε μιᾶ ἕλλη φορά γιατί δέν μᾶς παίρνει Γιάννο μου ἡ ὄρα. Ἄς διασώσωμε λοιπόν γιά τόν ἐρχόμενη Πέμπτη, τήν ἔδρα πάλι ὄρα.